

ЕВАНГЕЛСКО ПЕРИОДИЧЕСКО СПИСАНИЕ.

ГОД. 3.

ЦАРИГРАДЪ, ЮЛІИ 1867.

БРОЙ 7.

ДОКАЗАТЕЛЬСТВА НА ХРИСТИАНСТВОТО.

ВЪТРИШНО ДОКАЗАТЕЛСТВО.

Часть I.

Ако Християнска-та религія не бѣше отъ Бога, трѣба да е била отъ чловѣка. Трѣба да е била измудрена бина ни коварни народни прѣлестици, или съмъ на унесени (прѣхласкати) ентузіасты, или нѣкое събшеніе и отъ двѣ-тъ, або да не е наистинъ била каквато се поазваше, откровеніе отъ Бога.

И тѣй нека придиримъ кой отъ тѣзи двѣ прѣдположенія е по вѣроятна; като имамы Евангеліе-то прѣдъ себе си, неки сжамъ отъ характера му, да ли християнска-та религія ся вижда по вѣроятна че е произлѣзла отъ Бога Истиннаго, или отъ просто чловѣца, които ся были или извѣстни прѣлестици, или буйственни ентузіасты.

Но може нѣкой да ми каже че нѣй сме некадрны да сждимъ за това да ли е по вѣроятна че християнска-та вѣра е произлѣзла отъ Бога; защото толкозь слабо и несъвършенно познаніе имамы за неѣ, щото не можемъ да рѣшимъ за това какво трѣбаше да бжде Божіе-то на насъ откровеніе. И това е твърдѣ истинно; но трѣба да поминешъ че тукъ не прѣдлежи за това да ли не ся вижда хри-

стиянска-та религія по себе си гледача, че е отъ Бога произлѣзла, и дали е дѣйствително таквазь каквато трѣбаше да е едно божественно откровеніе, но за това да ли е по вѣроятна че е отъ Бога произлѣзла или отъ чловѣка, защото знаенъ че религія-та съществува, и за това има да разгледамы не само да ли е таквазь каквато трѣбаше да е истинно-то откровеніе, но още да ли не е таквазь каквато быхъ скърпни прѣлестици или ентузіасты.

А това е единъ въпросъ за който сме казърны да сждимъ, защото имамы или можемъ да придобьемъ таквазь знаніе на чловѣческа-та природѣ, щото основателно да речемъ що ни ся вижда да е произлѣзла отъ чловѣка. И даже колкото повече научавашъ за чловѣческый родъ и за списанія отъ разны списатели, и отъ другъ странъ ся занимавашъ въ прѣговараніе-то и изученіе-то на християнска-та религія, толкозь ще видишь до колко тя отлѣча отъ всякъ другъ религія, който чловѣци-тъ (и най вече Іудей) бы могли да измыслишь.

Ако межѣ навѣрни быхъ скърпни и разсѣяли християнска-та религія, по който начинъ тѣ ся сждили по сгодна за прозелитизмъ-тъ, несумѣнно быхъ издали нѣкойжъ книгъ като списаніе на самаго Іисуса, който да излага начала-та

и заповѣди-тъ на религіѣ-тъ му, и която да съответствува и съ книги-тъ на закона списани-тъ отъ Моисея. Всички що ся колко годѣ расположени да дадѣтъ слухъ на Евангелскѣ-тъ Провѣдѣ, и да испитатъ християнскѣ-тъ Писанія, естествено бѣ да поискатъ найпървѣ (както безъ друго ипознѣ съ и-кази) иѣкоѣ запискѣ отъ самий-тъ основателъ на новѣ-тъ религіѣ. И тъй ако инаше иѣкоѣ измыслица или иѣщо казаво, тѣзи измыслени книги — или поне по главни-тъ отъ тѣхъ — безъ друго быхъ ся отдали на Исуса Христа като тѣхенъ списатель. А всички неотдадени нему явнѣ быхъ ги обнародовали съ имена-та на во знаменати-тъ и по първи-тъ отъ апостоли-тъ му.

Но както е вѣдомо познато, противно-то нѣтъ е истино; за икоѣ отъ книги-тъ на Новый Заветъ не е казано иѣкоѣ че е списана отъ садаго Христа; а отъ четири-тъ Евангелія само двѣ ся отдаватъ на апостоли-тъ като да ся ги списали; и още повече, отъ тѣзи двѣ-та само Св. Юаннъ ся слави иѣкакъ повече между апостоли-тъ; понеже за св. Моисея гврдѣ малко ся повѣтава. Други-тъ двѣ Евангелія, както и книга-та на Дѣяніи-та, която расказува за първото-распространеніе на християнство-то, стигнали ся до насъ като творенія на двѣма малкѣ, които видѣ ся настанѣ да ся были др. гари на иѣкои отъ по първи-тъ въ апостоли-тъ, но тѣ сами не при-длежахъ на апостолскій чинъ.

И пакъ; извѣстно е че, по което вѣрѣ-ли ся ави Исусъ, Юден-тъ усердно очаквахъ Христа или Мессіѣ, койго да стане силенъ владѣтель, да ги отърве отъ иго-то и Римляни-тъ и да ги направи силнѣ държавѣ, която да владѣ надъ народѣ-тъ. Това което и днесъ още очакватъ Юден-тъ. И тъй ако Исусъ и Апостоли-тъ ся были ентузіастни или прѣветкици, или иѣкое сѣшеніе и отъ дав-тъ, естествено бѣ да ся съобразятъ съ владѣющѣ-тъ ожидания на народа. Естествено бѣ да обнародуватъ че приближающее-то небесно царство бѣше слѣвни една свѣтска имперія; за какваго ся надѣхъ Юден-тъ въето царство не отъ този свѣтъ, както дѣйствително проповѣдувахъ. А знаеть че вси-тъ разни лжехристи, колкото ся появихъ малко иѣщо прѣди паденіе-то

на Иерусалимъ, още и слѣдъ него, показувахъ ся всякой че е дошелъ като свѣтскій освободителъ и завоевателъ, съгласно съ владѣющее-то мнѣніе. Исусъ и ученици-тъ му на противъ не само икоѣ свѣтско царство не проповѣдахъ, но и што поне ся ся общали иѣкое свѣтско сполучіе и благополучіе на послѣдователи-тъ си, даже имъ рекохъ: "Въ свѣтъ-тъ скърбѣ ще имате" (І ап. 16: 33). А това е толкозъ повече достойно за забѣлжаніе, понеже Юден-тъ отъ край си бѣхъ на мнѣніе че свѣтско-то благополучіе е бѣлѣгъ на Божіе-то благоволеніе; понеже таквыя въздѣянія показуваше Моисеовый Законъ. И тъй, жестокоисти-тъ и скърбѣ-тъ въ настоящій животъ, за които казувахъ на челоуѣци-тъ че е необходимо да очакватъ, ако станатъ Християни, освѣтѣ дѣто че бѣхъ отвращатели, подигахъ и прѣдразсѣдки въ умъ-тъ прогиву Исуса и ученици-тъ му, като да не бѣ възможно щото таквы-тъ да бѣдѣтъ истиннѣ въ Божественно благоволеніе, споредъ пророчество-то на Исѣѣ: "Ний го възмихъши да е узвѣстъ, паравенъ отъ Бога и окаяненъ." (53; 4.) Прочее, всичко това прѣлѣтници и ентузіастни отъ кой и да е народъ, а най малко отъ Юдейскій, никакъ не быхъ ся възобразили да поучаватъ.

И пакъ; ако Апостоли-тъ ся были ивѣтници и лукави, които да ся искали да подаскиватъ прѣдразсѣдки-тъ на Юден-тъ за да направятъ прозелити, и които като не ся сѣли да провъзгласятъ Христа като свѣтскій царъ и освободителъ отъ страхъ да не разсѣдятъ римляни-тъ, щѣхъ поне да поучаватъ че Юден-тъ щѣхъ да инятъ духовно прѣвзходство; свѣтъ, че религіозно тѣ щѣхъ още да си останатъ избранный-тъ народъ Божій. Щѣхъ да поучаватъ че Иерусалимъ щѣше още да си остане Св. Градъ, и че всички ся длѣжи въ него да идѣтъ да ся поклонятъ и да принесѣтъ жертвы въ Храдѣ-тъ, и да позятъ вечный законъ Моисеевъ, за да ся сподобятъ на Божіе-то благоволеніе. Този щѣше да е най благогріатный догматъ на Юден-тъ; и това Апостоли-тъ, като бѣхъ и тѣ Юден, се-два ли быхъ оставили да не поучаватъ, ако да бѣше Евангеліе-то собствена тѣхна измыслица. И истиннѣ отъ Дѣяніи-та научавамъ и отъ разни-тъ посла-

ния на Св. Павла. (а най вече отъ това до Галатина-тъ) че мнозина отъ Иудей-тъ прозелити ся стараях да докарать Християны-тъ конто отъ язычници-тъ да вардятъ Моисеовый законъ. Но тѣзи догда никога не ѣхъ приеха Апостолы-тъ: учаще напротивъ, че не трѣбаше да ся наговарять съ ярема-тъ на Иудейскый законъ, тѣзи-кто отъ язычници-тъ Християны, и че тѣ не бѣхъ въ нищо подолни отъ събратія та си Иудей-тъ; и че полъ Евангеліе-то, Іерусалимъ и неговыи храмъ пѣмахъ никога особениа святость. Асичко товъ е съсѣлъ противно-то отъ което можаше да ся надѣе ивкой отъ прѣлестницы или ентузіасты, конто бы проповѣдували религія отъ собствено-то си въображеніе или порожденіе на измысливаніе.

Истинно е че ако бы давали това прѣвходство на Иудей-тъ и на градъ-тъ ний и на Храмъ тѣ имъ, накаръ че щѣхъ да ся ползекать Иудейскы-тъ прѣдразсѣды, но народы-тъ щѣхъ по малко да ся благодарять. Но ако бѣше ся направило Евангеліе-то лукаво за благодареніе и приниманіе на язычници-тъ, плало бы поне единъ обрядъ, който бы също така угождавалъ и на Иудей-тъ и на язычници-тъ; думамъ за този дѣло *дѣло колѣно поклоненіе за жертва*. Въ това Иудейска-та религія съгласувъше съ съвѣщаніи-тъ язычически И нестрѣлно е че Христіанство-то бы напустѣло този обрядъ ако да бѣше религія измѣренъ отъ челоуци. Никако не бы мнѣло прѣлестуи-тъ на творцы-тъ му да го направятъ исключеніе отъ всѣхъ изъ повѣрѣдъ сѣмъ религія, и най вече въ единѣщо, което по чувства-та и прѣдразсѣдкы-тъ на онова врѣме ся имаше отъ венчъ за най сѣщественно.

Наистинѣ цѣлый характеръ на христіанска-та религія различа толкозь въ много нѣща отъ Иудейска-та и други-тъ религія, конто имало нѣкога на свѣтъ-тъ, штога затруднява ся ивкой да разбере какъ можашъ челоуци отъ само себе си да измыслятъ такъвъ системъ; а много по малко да помыслятъ за него че е сгодно да ся удостоен за едно благопріятно пріеманіе. Истѣно-то може да гаетъ ивкой за характеръ-тъ на Іесуса Христа, както ся описва отъ Евангелисты-тъ. Той е съсѣлъ безподобенъ на всичко що е

изобразилъ или си е въобразилъ челоу-ческый умъ отъ повѣрѣдъ.

Друго пакъ достоизвѣжительно е това; ако Христосъ и Апостолы-тъ бѣхъ прѣсто челоуци, щѣхъ да пѣскуватъ повече ревность, а не толкозь точность въ нравственны тѣ длѣжности; голѣмата за тѣхъ-та религія ревность щѣше да имъ ся вижда да-волно въззваніе за перадѣніе-то въ други-тъ длѣжности. Така направихъ други начаници на религія, като извѣстивахъ че тѣ и най вече ще ся удостоятъ за благоволеніе-то Божіе конто ратувать за Бога, и въ всички комай ереси и секты-можешъ да съгрѣшишь че ревность-та ся има за такъвъ голѣма добродѣтель, штога поради нежъ прощаватъ си много и значителны недѣлаткы на частный животъ.

Този начинъ на сѣденіе-то толкозь свойственъ на челоука, е съсѣлъ противенъ на оныи кѣто намѣривахъ въ Іесуса Христа и въ Апостолы-тъ. Тѣ учахъ послѣдователи-тъ си не само да бѣдѣтъ чисти и праведни, и кроткы и смиренномудри, но още че и все що говоряхъ и все що правяхъ за христіанска-та религія не можашъ да занѣмлятъ лишеніе-то на тѣзи христіанскы добродѣтели нѣго щѣхъ да бѣдѣтъ ивкога пріети на Господа. Той не само сравнява-гозь който слуша думы-тъ му и не върши по тѣхъ съ оного въ който съгради кѣмъ-та си на пѣсѣкъ-тъ, не само изобличава оузи конто му выкатъ Господи! Господи! а не правятъ всичко що е заповѣдалъ, но и обали че тѣзи конто сѣ проповѣдували въ негово пѣче, още въ тѣзи конто сѣ въ негово имѣ чудеса правили ще бѣдѣтъ отхвърлени отъ него зѣо сѣ были длѣатели на беззаконіе. Апостолы-тъ такожде учахъ че тѣзи конто и повѣдувахъ христіанска-та религія трѣбаше да бѣдѣтъ не по малко, но много повече точни за нравы-тъ, и че още и обдарены-тъ тѣмъ чудодѣйственнымъ силами не струвахъ, ако быхъ лишени отъ оузи любовь, конто не прави безредны работы, не нище свое-то си, не ся гѣтви, не мысли за, не ся радва на неправдѣ-тъ, а сърадува ся на вѣстивѣ-тъ.

Всичко това е наистинѣ кѣкого можаше да ся надѣе ивкой отъ учителя-ра тены отъ Бога. А опытъ-тъ показува колко отлична отъ онова което можаше ивкой

да очаква само отъ чловѣчески учители, които дѣйствуватъ по собствено-то си разсужденіе и по естествени-тъ си чувства.

СМИРЕНОМУДРІЕ.

Когато рудари-тъ прашатъ само по-върхность-тъ земя, тогазь намѣрватъ пѣръсть и прахъ; а когато конаятъ и стигатъ въ земя-тъ дълбочина, тогава срѣщатъ чисто-то злато. Додѣ глѣданыи изотгоръ нѣща-та, не намѣрваны друго освѣнь вещество на гордость и на надиганіе, а когато туримъ умъ-тъ си въ дълбочинъ-тъ на тѣхнъ-тъ направъ, тогазь извѣждамы съкровище-то на смиреніе-то, тогазь уявами добродѣтель-тъ на смиреномудріе-то, както плователи-тъ дѣто слязатъ въ морскъ-тъ дълбинъ да ловятъ бисеръ-тъ. Чловѣче, що ти надува та си надигашъ? остроуміе-то на умъ-тъ ти ли? Хубость-та на лице-то ти ли? Мужество-то на тѣло-то ти ли? Не гледай само изотгорно-то, не гледай само повърхность-тъ имъ. Ако гледашь само тѣхъ, гордишь си; гледай вътрешно-то, прилѣпи умъ-тъ си въ дълбинъ-тъ, и въ вътрешно-то тѣло състояние, и тогазь ще видишь че тѣ е естествено промѣняватъ изъ часъ въ часъ. Тогазь гледашь че утрѣ ты погубва смѣръть-та, и ты обраща въ зловоіе и въ хрѣвъ на червѣ-тъ; и тогазь като познавашъ що си, и гледашь нищожность-тъ си; нагискашь надуванія-та си за добро-то на естество-то, и смирявашъ сѣрдце-то си.

Що ти надува? мудрость-тъ и знаніе-то ли? Не гледай външно-то, но смисли вътрешно-то; не повърхность-тъ, но дълбочинъ-тъ, ще видишь неученность, а не мудрость; тѣмнинъ, а не наука; ще видишь че и сами-тъ инии мудри каквото знайтъ, спорѣдъ онова що не знайтъ, равно е, ако сравнишь безчетны тысячи съ едно, или сичко-то море съ една капка вода. Видишь че не можъ да разумѣшь нито на една мравка естество-то и свойства-та; за туй смирявашъ надигваніе-то си за благости-тъ що си придобылъ, и съкрушавашъ гордость-тъ на умъ-тъ си.

Чловѣче, защо надигашъ вѣжды, и хвалишь ся че надминувашъ други-тъ?

За случайны-тъ благости ли? За богатство-то си ли? За достоинства-та си ли? За покровительство-то на начальныи-тъ ли? Гледай по дълбоко: утрѣ ся обраща колело-то на свѣтъ-тъ, и бѣдствія-та расшлѣватъ имотъ-тъ ти, унищожавая властелинъ-тъ достоинства-та ти, а твои-тъ покровители промѣняватъ мысль и случай. Най сетивъ дохожда смѣръть-та като утрѣ, и тогазь други прибиратъ имотъ-тъ ти, и може бы онѣзи, които ты мразишь и бѣгашъ отъ тѣхъ: като дымъ изчезнуватъ достоинства-та ти, бездѣлни оставатъ не само покровители-тъ, и приятели-тъ ти, но и самы-тъ ти родичны. Докажда смѣръть-та, и тогазь, ако щешъ имъ имотъ-тъ на Криса, ако щешъ имъ и царскы достоинства, ако щешъ имъ и сичкъ-тъ слава на тоя свѣтъ, оставя ти само единъ саванъ, и три лакти земя за гробъ-тъ ти; "защото сяка плѣтъ като трѣва, и сяка чловѣческа слава като цвѣтъ-тъ отъ трѣвъ; като изсъхне трѣва-та и цвѣтъ-тъ ѝ ся изгубва." Ако измислишь това, сваяшь очи-тъ си долу на земя-тъ, и исполняшь умъ-тъ си съ смиреномыслие.

Чловѣче, защо ся гордишь и одумывашъ други-тъ като грѣшны и оказаны? Защото отбѣгашъ отъ скотскы-тъ и плѣтскы-тъ грѣхове ли? Защото постыишь, и ся молишь, и давашъ милостыни на сиромазы-тъ ли? Но обрѣвши очи-тъ си у вънрѣшній-тъ чловѣкъ, дѣто ся основува добродѣтель-та. Ако испыташь дълбинъ-тъ на свѣтъ-тъ си, ще видишь нечистоты-тъ на умъ-тъ си, сѣрдечна-тъ си тишь, и душевнъ-тъ си зараза; тогазь ще видишь колко ти липсuvatъ за да исполнишь христѣанскъ-тъ си дължность; тогазь ще видишь че смѣръть-та, всякой часъ и всякъ минутъ възлиза прѣзь прозорцы-тъ ти, то есть прѣзь чувства-та ти, въ душъ-тъ ти. Ако вздаришь добръ наладанія-та на грѣхъ-тъ, борбы-тъ, съзволенія-та въ беззаконіе, и нечесты-тъ си сѣрдечны желанія, тогазь ще видишь себе си потыкълъ въ множество-то на беззаконія-та си. За това, виѣто да велерѣчишь, гатко фарисейнъ-тъ, удрѣ грѣды-тъ си както Митаръ-тъ, и съ смиреномыслие и покааніе выкай "Боже, милостивъ бѣди мѣнъ грѣшному"! Беотокий.

ВЪПРОСИ

СТЪ

СВ. ПИСАНИЕ ВРЪХЪ ПИАНСТВО-ТО.

1) Що казува пророкъ-тъ за онѣзи конто пийтъ рано и късно?

“Горко на онѣзи кон’о ставатъ заранъ та тичатъ слѣдъ сикеръ, конто слѣдуватъ до вечеръ, додѣ ги распали вино-то! Иса. 5; 11.

2) Що казува за онѣзи конто пийтъ много?

“Горко на онѣзи конто сѣ мощни за да пийтъ вино, и крѣпки за да сиисатъ сикеръ.” Иса. 5; 22.

3) Що ся казува за пияници-тъ Е-фремовы?

“Горко на гораблывый-тъ вѣнецъ на Е-фремовы-тъ пияници, на конто слава-та красота е цвѣтъ който повѣхнува: конто на врѣхъ-тъ на тѣсти-тъ долове ся обладаватъ отъ вино.” Иса. 28; 1.

4) Що ся заповѣда на Еврей-тъ, за упориты и пияны дѣца?

“И да рекатъ на старѣйшины-тъ на градъ-тъ му: Тоя нашъ сынъ е упоритъ и непокорливъ: не слуша гласъ-тъ ни: ливко е и пияница: и всички-тъ чловѣци на градъ-тъ му да го убийтъ съ камене и да отхоиешъ зло-то отъ срѣдъ-тъ си: и всякъмъ Израиль да чуе и да ся уплаши.” Втор. 21; 20, 21.

5) Що каза Анна майка-та Самуилова?

“Нито вино, нито сикеръ съмъ пила, но излѣхъ душа-тъ ся прѣдъ Господа.” 1 Цар. 1; 15.

6) Быва ли да пожелаемъ упивателны пия?

“Не гледай вино-то че ся червене, че дава шаръ-тъ си въ чашъ-тъ, че слази благоугодно. Въ свръшкъ-тъ си хане като змѣя, и ужила като василскъ.” Прит. 23; 32.

7) Какво вліаніе имаше въздържаніе-то отъ вино на Данила и на другари-тъ му?

Данилъ тури въ сърдце-то си да ся не оскверни отъ изрядны-тъ ястія на царь-тъ, нито отъ вино-то което той пияше; зато моли пачалникъ-тъ на скопцы-тъ да ся не оскверни. Опытай моликъ рабы-тъ си десять дни; и да ни ся дадѣтъ сочива да ядемъ, и водъ да пиемъ. И подиръ свръшкъ-тъ на десять дни, видѣ-тъ нмъ ся яви по красенъ, и по тѣсти бѣхъ въ плѣть-тъ, нежели всички-тъ юноши, конто

ядяхъ изрядны-тъ ястія на царь-тъ.” Дан. 1; 8—15.

8) Какво слѣдствіе взима пируваніе-то на Вавилонскый царь?

“Царь Валтасаръ заправи голѣмо пируваніе на тысящъ отъ голѣмцы-тъ си, и пияше вино. Пияхъ вино, и хвалахъ богове-тъ златны и сребърны, иѣдны и желѣзны, дръвени и каменны.

“И тоя часъ излѣзохъ прѣсти на чловѣческы рѣкы, и писахъ срѣщъ свѣтиликъ-тъ върхъ мазаніе-то на стѣна-тъ на царскъ-тъ палатъ, и царь-тъ гледаше днѣи-тъ на рѣкы-тъ, която писа. Тогавъ взорѣ-тъ на царь-тъ ся измѣни, и размышленія-та му го смѣщавашъ, щото свръзкы-тъ на чрѣсло-то му ся разврзувашъ, и колѣна-та му ся тѣчѣхъ.

“Истѣ-тъ пощъ бы убиенъ Валтасаръ царь-тъ на Халден-тъ.” Дан. 5; 1-30

ИСПЛАЩАНІЕ-ТО НА ДЪЛГЪ-ТЪ.

Колко е благодарително да плаща иѣкой дългове-тъ си! И това прои дѣзва отъ разны обетоятелства, все пріятны. Първо, отмахва безпокойство-то което ставъ всякога отъ зависимость-тъ и задълженіе-то, и най вече на тѣзи конто пиятъ иѣкой грыжъ за това. Благодаръ занимавецъ-тъ, и по слѣдствіе весели общественикъ-тъ нашъ щедрость. Докарава довѣріе за въ бѣдуше, което е толковъ желателно иѣщо за всякой честель уѣ. Улесшава допълненіе-то на дължносты-тъ ни въ идуща обетоятелства. Остава съчувствіе на собственикъ-тъ ни добродѣтель; и то е едно дѣло за което знаелъ че е право, и отъ кѣмъ правдикъ тѣ и отъ кѣмъ здравъ-тъ экономикъ. Най помѣ, то е главна-та подпорка на чѣсто-то почитаніе.

Прѣди да слѣзешъ въ гробъ-тъ, никогы да не чакашъ похваля безъ зависть. Почести-тъ конто ся отдаватъ на прѣславны умрѣлы, не сѣ смѣсны съсъ зависть; защото живи-тъ милувать умрѣлы-тъ; а милость и зависть, както елей и оцетъ, никогы не ся смѣсватъ.

—o—

Малко да ся увѣрявашъ на оногози който хвали сичкы-тъ, помалко на оногози който укорява сичкы-тъ, и най малко на оногози който не ще да знае за никого.

ПИСМА ЗА МАЙКИ.

ПИСМО 19.

Богатство — Гордостъ — Простота.

Възлюбленная ми сестро!

Дѣца-та усвоиваѣтъ идеи-тъ на тѣзи съ които ся обхождаѣтъ, много по напредъ отъ колкото ний предпозагама. И това забвѣжданіе не ся упримичава въ друго толкозь колкото въ идеи-тъ и чувства-та на челоѣци-тъ въ отношеніе на богатство-то. Любовь-та къмъ сребро-то е гла прѣснхто по всички-тъ страны; и не само що изобщо занимава сношеніа-та на всички, но обраца и умъ-тъ отъ по благородны-тъ му прѣметы, и докарва нубѣжъкъ неистинна болестъ, раздража славолубивый-тъ на зависть достойнъ за опраза, лѣнивыи-тъ на коварство, и непокорливый-тъ да права грѣхъ. Когато дѣца-та ни непрѣстанно чуватъ въ разговоръ-тъ това само, "Кое е скъпо и кое евтино," или колко масторски ся ся спазарили съ търговецъ-тъ, и др. идеи-тъ които съвзематъ толъкъ за разны работы не гледатъ на това да ли ся тѣ потребны, но на толъ, колко струватъ. Ине само за нѣкои работы, но още и за челоѣци-тъ съвзематъ пель-тъ идеи. Когато на пр. ся напѣрватъ въ нѣкое събрание, и чуватъ че ся укорява нѣкой или като тѣщ-славенъ, или неученъ, или злоправенъ, и послѣ пригледватъ че велчко това ся прикрива отъ обыкновенно-то, "но е богатъ," естествено заключаватъ и казуютъ въ себе св. Нека да не знамъ нищо и да не съмъ добродѣтель, това не вѣрди, стига само да можъ да спечала богатство. Сжщото ся случавя и когато чуватъ че жестокоостъ-та, невздыржаніе-то или нечестіе-то на нѣкого ся оправдава нѣкакъ съ фразъ-тъ, "Има единъ или два милиона." Или какво впечатлѣніе мислишь не прочивава въ умъ-тъ на дѣте-то когато често слуша отъ уста-та на родители-тъ си, че, "Не вѣрди ако дѣца-та на не бѣдѣтъ много учены, азъ спечелихъ толкозь безъ да съмъ ученъ."

Не, не! възлюбленная ми сестро, нека не направама ний сада-та ся да вѣрватъ че богатство-то е като прикривка на невѣжество-то и на лонзавнѣ-тъ, нито че е достойно да ся сравни съ ду-

шевны-тъ прѣимушества, сирѣчь, добродѣтель-тъ и благочестіе-то, што че е праведно да желаѣтъ смъртъ-тъ на родины-тъ си за да ний мине на рѣкъ-тъ, или да угнѣтѣваѣтъ спромаха за да не оствѣжтъ лишени отъ богатство. Но нека ги учимъ по добръ и съ думы и съ припѣръ, че богатство-то е потребно само да ни помага да правимъ добро, да промисляма нуждно-то за домородство-то ни, да помагяма на тѣзи които нийтъ нужды, и да спомогяма на общественны-тъ добрини. Трѣбвѣ даже да ги побуждавама да бѣдѣтъ щедры, и да ний покажемъ колко наслажденіе можѣтъ да причинятъ, ако респодѣлатъ малки нѣкои нѣща съ прѣтели-тъ си. И доводно обученіе на умъ-тъ и на велчкоушїе-то ний е да прѣдговѣтъ още малки нѣкои дрове, които да употребяваѣтъ за тѣзи цѣль. Колко е жалостно нѣспѣхъ, драга моя, да гледана че въобще богатство-то ся прѣдпочита и отъ обработваніе-то на умъ-тъ! Колко момичета на възрасть дванадесеть или четириндесеть години, когато можѣха и трѣбавѣ да ходѣтъ на училище-то или нийкъ да обработватъ умъ-тъ си, съвѣтъ прѣзираѣтъ ученіе-то, и прѣдаватъ ся повече въ работы непогрѣбны ни за тѣхъ ни за други-тъ.

Жалостно-то ни състояніе докарало е много нежелателны нѣща, а най вече въ женскый полъ. Въспитаніе-то на момичета-та повечето до прѣди мало бѣше съвѣтъ прѣнебрѣжено, и кратко-то вѣрже на младель-тъ ся изчуриваше въ ничтожны и недостойны занатїа. На много момичице друго не ся ся старани да впечататъ въ умъ-тъ ний, освѣтъ само идея-тъ че по главна-та работа на живота ний е да ся оженятъ, безъ да ний показжѣтъ полъ каквѣ отвѣтственїесть поднѣлатъ тѣ отъ това, и ли колко и каквѣ длѣжностъ нийтъ да образуватъ правы-тъ си, за да испѣлнѣва добръ длѣжности-тъ си и като съпруги и като майки. Това и направи момичета-та да нийтъ само да ся лѣскавы и да нийтъ като главлѣ работѣ да бѣдѣтъ угодни безъ да ся стѣраѣжтъ да ставатъ достойны. Родители-тъ слѣпо дѣлаѣхъ влїаніе-то си на това обыкновеніе, и ако да ся искали да го прѣобразятъ, нуждно е било да ся противатъ на навоненіе-то на модѣ-тъ и на общо-то мнѣніе. Но най послѣ нѣкои родители познаѣхъ вече че трѣбза по

серіозно да гледать върху тия длъжности, и да почемтъ най и прѣдъ да учать дѣщери-тъ си да ся не съобразаватъ съ примѣръ-тъ на тѣзи съ които ся събиратъ, когато е само по себе си безумно и неприлично за тѣхъ. Простота-та и въ языкъ-тъ и въ дрехи-тъ, и въ нравы-тъ е естествено-то украшеніе на младость-тъ. Наклонность-та за да ся покажватъ на други-тъ и гордость-та съ гибелны привыкы въ сѣмъ-тъ този періодъ на живота, и увѣрявамъ тя, Еленко моя, че не ми ся ревие онова младо сърдце, което ся е навикнало да обыча по сочинны-тъ посѣщенія, свѣтлы-тъ дрехи и множество-то на събранія-та, нито оныи зыкы-тъ когдо като и дѣла малка-тъ си дѣщери-тъ на тѣхъ, надѣе ся още да им види чиста отъ рѣкратъ-тъ на други-тъ, и точна на длъжности-тъ въ домашный животъ. Обычай-тъ, който съществува днесъ въ голѣмы-тъ градове, да водить малкы-тъ нони по разны събранія, докарва на истинъ голѣмъ поврѣдъ. Лица-та нѣмъ навикнуватъ да ся излагатъ прѣдъ очи-тъ на свѣтъ-тъ, срамежливостъ-та на младость-тъ бѣга, тѣ хващатъ да ся считатъ като голѣмы прѣди да ся стигналы на зрѣль възрастъ, и напрасно очакваны отъ тѣхъ прѣимущества които пѣхатъ, тѣи що, ако ся не покажватъ по горни отъ възрастъ-тъ си, разумѣва ся, подпадатъ подъ строго осужденіе. Когдо подвѣрѣ испънява длъжность-та си онаи найка, които приносен на общество-то, не повърхоотно изленіе на прѣимущества, по зрѣль плодъ на прилжно и дѣтелно обработваніе. Дѣщери-тъ, като ъкъ придружава въ домашны-тъ работы, споредъ кождо събира богатство отъ знанія, разговори ся въ сѣщо-то врѣме и въ това дѣло да земе дѣйствующа часть въ кругъ-тъ който украсява. Украсена съ простота, която привлича сърца-та на всички, когато е придружена съ добро възпитаніе и съ благоправіе, зема по добро всеоружіе отъ Семирамидино-то, и крѣпость по силѣ отъ шеговитость-тъ и хубость-тъ Клеопатринѣ. — П. дѣтъ ся, любезна моя, че е дошелъ день-тъ въ който майкы-тъ и дѣщери-тъ ни ще да ся не сѣ, както най горень степенъ на благополучіе духовно-то обработваніе нежеланіе и салтанатъ-тъ, и че сега вестостъ-тъ честолюбіе да търсатъ други работы занатія а не да проминуватъ

врѣме-то си по врата-та и по прозорцы-тъ.
Бѣди ми здрава.

ПРѢМЪЖДІЕ ВЪРХЪ ЕДНО ОТРОЧЕ.

Единъ селянинъ, съсъ съпруга-тъ и три-тъ си дѣца, омиде единъ да прѣимне дѣто-то на единъ отъ Алійскы-тъ рѣтове, дѣто имаше изобилна трѣва за стада-та му. По голѣмо-то му нажко дѣте, осмь-годишно на възрастъ бѣше поврѣдено въ умъ-тъ още отъ роженіе-то си; второто, петъ години на възрастъ, бѣше иѣмо; а по младо-то, бѣше още малко отроче. Единъ день рано, случило ся да оставатъ малко-то дѣте да го бавятъ братя-та му, които ся заскытали и отдалеч ли довольно отъ колиба-тъ. Когато излѣзла найка нѣтъ да ги търси, навѣрила дѣ-тъ по голѣмы, но на малко-то не могла да навѣри никакъ ни дѣръ-тъ. Тя видѣла умоповрѣдено-то дѣте че было възхыщено отъ радость, а иѣмо-то треперало отъ страхъ. Напрасно искала горва-та найка да ся научи отъ тѣхъ що стана съ чедо-то ѣ. Нито отъ прѣвѣходѣ-тъ радость на лудо-то, нито отъ голѣмъ-тъ страхъ на иѣмо-то могла да разумѣе иѣщо. Иѣмо-то было най нечувствително отъ страхъ, когато глумаво-то было влѣтъ отъ обыкновенно-то весело и радостно. Безумно-то играело на хоро, сѣяло ся и нахало съ радѣ, като че подражавало движенія на человекъ, който е грабналъ любезно иѣщо и чѣвьрето го пригрѣмилъ. Но това было малко утѣшеніе за бѣдѣ-тъ жена, понеже знала че никой познаникъ не е срѣщналъ дѣца-та ѣ да земе отроче-то. Така вѣрѣкило ся и съвикло безъ да ся яви нищо за изгубено-то дѣте. На утрѣнь-тъ, като слѣдовали родители-тъ още да търсатъ, хвѣрѣмилъ надъ тѣхъ единъ орелъ: него като видѣло безумно-то подновило позорницы-тъ си игры, а иѣмо-то ся хвадело за бащъ си уцѣшено и вывало силно. Познали тогазь ужасѣ-тъ истинѣ, че иѣкоя дѣва пица бѣ грабнала въ нѣкы-тъ си горко-то отроче, и че лудо-то ся радѣло защото ся нахикло отъ срѣдъ нѣмъ оуи на което то завидѣло.

Онѣкъ сутринѣ когато ся случило това иѣщо, сѣдѣлъ единъ юнакъ довецъ близо при гнѣздо-то на орелъ-тъ когото чакалъ да убіе когато ся вѣрне въ гнѣздо-то си. Като чакалъ довольно врѣме, видѣлъ чудо-

вишиѣ-тъ птицѣ че раздира въздухъ-тъ забавно, и приближава къмъ канарѣ-тъ дѣто была направила гнѣздо-то си. Но смисль-те смиваніе-то му кога чулъ плачъ-тъ, и забѣлѣжилъ образъ на дѣте въ ужасны-тъ погнѣ на орелѣ който се приближавалъ. Тутакси се приготвилъ да хвърли върхъ орелъ-тъ щомъ стѣни на гнѣздо-то, и рѣшилъ подобрь да убіе дѣте-то неже да го остави да бѣде раскѣснѣто и раздробено отъ ужасный-тъ грабитель. Съ тайнѣ молитва и съ постоянно изглеждане запльлъ пушкѣ-тъ си ловець-тъ Коршумъ-тъ пронизалъ направо сѣрдце-то и главѣ-тъ на орелъ-тъ, и слѣдъ едикъ минутѣ сполучилъ съ неч реченѣ радость безстрахливый-тъ ловець да грабне побѣдоносно дѣте-то изъ гнѣздо-то, което было паранено отъ погнѣ-тъ на орелъ-тъ въ едно-то рамо и въ ребра-та, но не смъртоносно; и слѣдъ двадесетъ и четири часа като се загубило дѣте-то, върналъ го ловець-тъ въ пѣкши-тъ обитіа на майка му.

БОЙНО ПОЛЕ.

Посѣтихъ това мѣсто, и могъ да ви кажа че не може си въобрази пѣкой зрѣлище по отвратително и по болѣзненно. Бѣше четирнадесетый день слѣдъ бойтъ, но много още оклозаны и загнаны мрътвы тѣла лежахъ не погребены, когато орлы, усорници и гарваны лѣтѣхъ съ хиляды тамъ наоколо, и псета, които бѣхъ или отъ тѣхъ до прѣсмѣненіе, едванъ похърдвахъ полъ крака-та на конѣ-тъ ни. И пакъ нѣколко стотини бѣхъ погребли на едно мѣсто, дѣто бѣхъ размѣсены тѣла-та на пріатели и непріатели. Мнозина бѣхъ изгорѣли на бойно-то поле като се подпалили дрехы-тъ илѣ отъ аушкы-тъ илѣ; конѣ и камилы правяхъ още по ужаснѣ сѣнѣ-та на кръвь-та и на клавіе-то. Мѣсто-то на около въ доводно расстояние, бѣше наслаено съ мрътвы тѣла.

На 1837 имаше въ Паризъ едно джодже, което се выкаше Матейя Трулія. Имаше ростъ (бой) едва единадесетъ ослины отъ локетъ-тъ или високо единъ локетъ и до три руна; ако и да бѣше на възрасть двадесетъ и двѣ години. Говорѣше петь языка, свирѣше съ цигулкѣ много хубаво, и издѣше съ изрядно искусство.

—0—

СТИХОТВОРЕНІЕ.

ПСАЛОМЪ 100.

1

Съсъ страхъ прѣдъ Божіѣ-тъ прѣстолѣ Народи, съберѣте се;
Нека плачевна-та юдолю
Въздава съ гласъ хваленія.

2

Богъ нашъ единъ е Іеова,
Който отъ пьреть е насъ създалъ;
Животъ и венчко, всякога,
Съ бескрайнѣ милость намъ е далъ.

3

Ный негови смы людіе,
Овцѣ на паствъ-тъ му смы;
Въ кошарѣ-тъ ны той пріе,
Когато ный се скытахмы.

4

При двери-тъ на твой-тъ храмъ
Ный съ радость ще се съберемъ,
И съ непрѣтанны пѣсни тамъ
Хваленія ще принесемъ.

5

Бескрайна като вѣчность-та,
Бескрайна е твоя-та власть;
Твоя-та славна истинна
И любовь-та твоя къмъ насъ.

Истина-та, колкото повече се издирва, только по чисто свѣти; но лъжа-та крѣе главѣ-тъ си и става невидима, бѣга както ноцъ-та отъ изгрѣваніе-то на слънце-то.

—0—

ПЫТАНІА ОТЪ СВ. ПИСАНІЕ.

- 36 Проповѣдувахе ли Іисусъ Христосъ на язычници-тъ?
37 Когато отъ начало прати ученицы-тъ си да проповѣдуваѣ евангеліе-то, проводи ли си и до язычници-тъ?
38 Въ пьрвы-тъ си пѣтуванія Апостоли-тъ проповѣдуваха ли на язычници-тъ?
39 Кога за пьрвъ пѣлъ проповѣдахъ на язычници-тъ?

ОТГОВОРИ НА ПЫТАНІА-ТА ВЪ 6-И

- 32 Лук. 3; 23.
33 Лук. 3; 21.
34 *Помазанникъ. Също-врейско-то име Мессі*
35 *Богъ съсъ насъ. Ѳ*

Притежатель на вѣстни.
А. Минасіанъ, у Да

14.
То си
получили
че нѣма
по 100
артѣва по